

וינשטיין על פרשת רות דוד: "גם אני, שראיתי כמעט הכל, נתקפתי זעזוע ותדהמה"

הכנס השנתי של לשכת עורכי הדין נפתח אתמול בהתבטאויות והתכתשויות על אירועי השעה • על הפרק: המינוי המפתיע של שרת המשפטים החדשה איילת שקד, כתב האישום החמור בפרשת רונאל פיישר ופרקליטת מחוז תל אביב לשעבר רות דוד, הסדר הטיעון השנוי במחלוקת עם הרב פינטו – והדעות החלוקות על מינויו לשר של אריה דרעי, שהורשע בפלילים: "לאדם שהורשע בעבירה שיש עמה קלון אין מקום בממשלת ישראל"

יסמין גואטה

תל אביב לשעבר, עו"ד רות דוד, סיפק נושא למושבים רבים. פרי קליט המדינה, עו"ד שי ניצן, הגן על שמם של הפרקליטים בדברים שנשא ביום ראשון בערב. "לצער, בימים האחרונים שמעתי דברים חסרי אחריות שמדביקים את הכי תם לכלל הפרקליטים. זה גורם נזק עצום לאמון הציבור בפרקליטות. אני קורא לאותם גורמים – הרפו מההשמצות חסרות היסוד", אמר.

ניצן הוסיף: "כמי שעובד בפרקליטות שנים ארוכות ומכיר את הפרקליטים היטב, אני יודע שהפרקליטים הם עובדים מסורים וישרים, שאינם חוסכים כל מאמץ לטובת האינטרס הציבורי. לא ניתן ללמוד מהגשת כתב האישום דבר וחצי דבר על יושרם והגינותם של הפרקליטים. אני מקווה מאוד שלא יימצא מי שייסבור כי זוהי הזדמנות לנגח את הפרקליטות ואת הפרקליטים".

ניצן התייחס גם לתחושות הקשות בפרקליטות עקב הגשת כתב האישום, אך הדגיש כי כתב האישום מייחס לרוד עבירות שהי תבצעו כמה שנים לאחר שפרשה מתפקידה, ואין להן שום קשר לתפקידה כפרקליטת מחוז.

ההחלטות המהותיות בעניינה של רוד, כולל ההחלטה להגיש כתב אישום, הועברו על ידי ניצן לאישורו של היועץ המשפטי לממשלה, יהודה וינשטיין בשל רגישות העניין. וינשטיין אישר באחרונה את חקירתה באזהרה של דוד בשל חשדות לביצוע עבירות שביצעה, על פי החשד, לאחר סיום כהונתה.

בדברים שנשא במושב הפתיחה של הכנס סיפר וינשטיין: "לאחר שבחנתי את ממצאי החקירה, הגעתי לכלל מסקנה כי חומר הראיות שנאסף מגבש סיכוי סביר להרשעה, ועל כן יש להגיש נגדה כתב אישום. לא העליתי על דעתי כי במהלך כהונתי כיועץ המשפטי לממשלה אדרש להעמיד לדין פלילי אדם ששימש פרקליט מחוז בפרקליטות המדינה. ואמנם פרי



צילום: יוסי זמיר

פרקליט המדינה, שי ניצן: "לא ניתן ללמוד מהגשת כתב האישום נגד עו"ד רות דוד דבר וחצי דבר על יושרם והגינותם של הפרקליטים. אני מקווה שלא יימצא מי שיסבור כי זוהי הזדמנות לנגח את הפרקליטות ואת הפרקליטים"

הוא הוסיף כי המבנה של הלשכה מאפשר לעסקנים לגבור על מקצוענות, ולדבריו זו גם הסיבה שפי על לקדם את הרפורמה שנקבעה בדו"ח פרוקצ'יה. "בהיעדר רפורמה, תקרוס לשכת עורכי הדין לעסקנות קטנה. הרפורמה תוציא אותנו מעסקנות לחזון. לא באתי להשיק כוסות יין עם שופטים".

גם סגן יו"ד לשכת עורכי הדין, עו"ד ברוך (בוקי) כצמן, התייחס להרם השופטים. "ההרם הזה אינו חוקי והוא בעייתי, ורק מראה כלפי חוץ שאנחנו מפולגים. צריך לשיבת ולמצוא פתרון מוסכם. יש מה לעשות בהסכמה ובהידברות. אלה דרכים שיכולות להיות מקובלות על השופטים וגם על עורכי הדין. אני קורא ללכידות המערכת בכל דרך אפשרית".

תחושות קשות בפרקליטות

כתב האישום שהוגש בשבוע שעבר נגד פרקליטת מחוז

הוסיף: "אפשר להיות בעל דעה שונה ובכל זאת בעל מחויבות למערכת המשפט. אנשים כמו פרופ' דניאל פרידמן הם לא בדיוק אויבים. מערכת המשפט שלנו היא מופת, וכולנו מחויבים לשמור עליה מכל משמר, וגם אני כראש לשכה מחויב לפעול כדי לשמור עליה". ברזילי התייחס למאבקו להחזיר את המושב למרות התנגדות מצד ראשי מחוזות לשכת עורכי הדין. "התאכזבתי מאוד לראות כיצד אנשים שעמדו יחד אתי הפילו לי גב, כך לא מתנהגים נבחרים ציבור", אמר.

בעוד כחודש צפויות להתקיים בחירות בלשכת עורכי הדין, שמיר רגשות היטב גם בכנס. ברזילי צפוי להתמודד שוב על ראשות הלשכה מול יריבו, ראש ועד מחוז תל אביב והמרכז, עו"ד אפי נוה.

באשר לתפקידה של לשכת עורכי הדין אמר ברזילי: "הלשכה אינה רק מועדון צרכנות או מועדון חברים למסיבות ואירועים".

הכנס השנתי של לשכת עורכי הדין נפתח אתמול באילת, עם נוכחות חסרה ובולטת של כלל שופטי בית המשפט, שמאו ההכרזה על משוב השרים פטים מחרימים את הלשכה. גולת הכותרת של הכנס היתה ההופעה הפומבית הראשונה של שרת המשפטים הנכנסת, איילת שקד, שניצלה את הבמה כדי למתוח ביקורת על סמכויות בית המשפט העליון.

"נדמה כי בשנים האחרונות קבלת החלטות המשילות אינה מסורה בידי העם ונבחריו בכנסת, אלא בידי מערכת המשפט", אמרה שקד. "המתנגדים לכך, ואני ביניהם, מוגדרים ככני חושך, ואילו התומכים בבית המשפט העליון מוגדרים ככני אור. אני חופרת בחד לוקה הזו ובהגדרות האלה".

שקד הוסיפה: "אין זה סוד שאני מתכוונת לפעול לחיזוק ריבוי נותה של כנסת ישראל. כוחן של הרשות המחוקקת והרשות המבצעת נגזר מהציבור".

לדברי שקד, בימים הקרובים היא תחל בסבב פגישות עם גורמים במשרד המשפטים וגם עם נציגי לשכת עורכי הדין. היא הבטיחה למצוא נוסחה לאיזון בין הרשויות, והבטיחה לשמור גם על מעמדו של בית המשפט העליון. "אני מצפה לשיח מכבד ומכובד, נטול עריצות מחשבתית ודעות קדומות", אמרה. היא הדגישה כי תבחן את סוגיית הגוף לביקורת על הפרקליטות. "ראוי כי כל איש יהיה נתון לביקורת", רמזה על גישתה בעניין.

ראש לשכת עורכי הדין, עו"ד דורון ברזילי, פתח את דבריו בדברי חיזוק ותמיכה לשקד. "לשכת עורכי הדין תתמודד בכבוד להגן על רשויות המדינה", אמר.

ברזילי, שבשנה האחרונה נמצא בסכסוך קשה עם הנשיא הקודם של בית המשפט העליון, אשר גרוניס, בעקבות החזרת משוב השופטים,

שרת המשפטים, איילת שקד: "נדמה כי בשנים האחרונות קבלת החלטות המשילות אינה מסורה בידי העם ונבחריו בכנסת, אלא בידי מערכת המשפט. המתנגדים לכך, ואני ביניהם, מוגדרים כבני חושך ואילו התומכים בבית המשפט העליון מוגדרים כבני אור. אני כופרת בחלוקה הזו ובהגדרות האלה"

היועץ המשפטי לממשלה, יהודה זינשטיין: "לטעמי, הסדר הטיעון עם הרב יאשיהו פינטו ייצג את האינטרס הציבורי בצורה מיטבית. גם כיום, בבחינה של חוכמה לאחר מעשה, הייתי חוזר על מעשיי ונוהג באותה הדרך ממש"



כמאל ומנכ"לית משרד המשפטים, אמי פלמור צילום: יוסי זמיר

היועץ המשפטי (מימין), השרה איילת שקד, עו"ד זכי

גד לדבריו של זהר והדגיש כי "יש הבדל ענק בין חזרה לחברה לבין מה מתקבל על הרעת. האם אנחנו רוצים בממשלת ישראל אדם שהוא בעל הרשעה פלילית שיש עמה קלון? אלוהים יש מור מה אנחנו משדרים לחברה הישראלית. לאדם שהורשע בע"בירה יש עמה קלון אין מקום בממשלת ישראל".

עו"ד מטלון הוסיף: "בוא נניח שאברהם הירשזון יבקש לחזור לפוליטיקה או משה קצב, לאחר שיסיים את ריצוי עונשו. האם היה עולה על דעתנו שיחיד זור לחיים הפוליטיים? אין צורך בשינוי החוק, יש נורמות. הסיבה שדרעי נבחר מחדש היא מכיוון שלמחנה שעמו הוא נמנה יש קוד אתי אחר. הבעיה היא שיש לנו בארץ מחנה אחד שמתנהג לפי קוד מסוים ומחנה אחר שמי-תנהג לפי קוד אחר".

ליטיקה לאחר שהורשעו. זהר התייחס לאריה דרעי ויצא להיגנתו. "אני חושב שהחברה הישראלית איבדה את העיקרון של חוקת החפזות ואת הקביעה שאדם שילם את חובו לחברה. זה הסדר החברתי שאנחנו קבענו. אדם הוא חף מפשע עד שמוכיחים את אשמתו. אדם שמרצה את עונשו ואחרי שתמה תקופת ההתייחסות בדרך שבה מתייחסים לעבירתו, – נהפך לאזרח ככל אזרח אחר, והוא רשאי לבחור ולהיבחר".

זהר הוסיף: "אם למישהו זה מפריע, שלא יצביע עבור דרעי בבחירות. אבל אם הוא נבחר כדת וכדין – אין שום סיבה שלא יקבל כל תפקיד שקשור בעובדה שהוא חבר כנסת. כל האמידות והדיבורים והרמיזים חייבים להיפסק, מכיוון שאנחנו פוגעים באושיות קיומנו כחברה דמוקרטית".

פרופ' עמנואל גרוס התני-

רוב בתפקודה כפרקליטת מחוז – נוכל כולנו לנשום לרווחה באופן אמיתי".

לדברי זהר, הבדיקה לא צריכה להיות במתכונת של חקירה משטרתית, אלא בדיקה קפדנית וממוקדת של גוף ביקורתי על פרקליטות המדינה.

עו"ד מוריאל מטלון, ממשרד גורניצקי, הצטרף לדברי זהר: "חובה להקים מערכת בקרה על עבודת הפרקליטות. לטעמי, יש להיזהר מכך שפוליטיקאים יעשו את הביקורת, וצריך להעביר אותה למסגרת חוקית – לא שהפרקליטים יבדקו את עצמם. למעמי, המקום הנכון הוא משרד מבקר המדינה".

לכל מחנה בחברה יש קוד אתי משלו
הדוברים עסקו גם באפשרות של חזרה של אישי ציבור לפו-

כשאותו רב שחשוד בשוחד מורשע על פי הודאתו, ונגזר עליו עונש של שנת מאסר וקנס של מיליון שקל; אני מסיים את ההליך הזה כשאותו ניצב כבר אינו לובש מדים, הוא אינו משרת במשטרה ומתנהלת נגדו חקירה בגין חשדות לביצוע עבירות בתחום טוהר המידות".

בדיקה קפדנית של הפרקליטות

כתב האישום שהוגש נגד דוד עמד גם במרכזם של מור שבים נוספים בכנס. עו"ד אלי זהר התייחס לכך ואמר: "אני מתייחס לדוד מתוך היכרות של 15 שנה, וקשה לעכל את התחורש. הצורך להתרכז כרגע בטייפול שצריך לעשות הוא קשה, אבל מחויב המציאות. ראוי שגוף אובייקטיבי יבחן את כל השנים לאחור, כדי שאם יימצא, ואני מתפלל שיימצא, שלא נפל

הביקורת הוא לחזק את התביעה הכללית ולשפר את השירות הייחודי שהיא מעניקה לציבור".

וינשטיין התייחס גם לביקורת של בית המשפט העליון בנוגע להסדר הטיעון שנערך עם הרב יאשיהו פינטו. "לטעמי, הסדר הטיעון עם הרב פינטו ייצג את האינטרס הציבורי בצורה מיטבית. גם כיום, בחוכמה שלאחר מעשה, שהיא בעצם, אם תרצו אם לאו, החוכמה האמיתית במקומותינו, הייתי חוזר על מעשי ונוהג באותה הדרך ממש", אמר.

לדברי וינשטיין, כשהתחיל בהליך הזה, היה בפניו רב שהתקב"ל להחלטה להגיש נגדו כתב אישום בגין ביצוע עבירה חמורה של מתן שוחד לקצין משטרה בכיר, ורבעה עננה מכבירה מעל ראשו של ניצב במשטרת ישראל, ששימש באותה העת מפקדה של יחידת להב 433. "אני מסיים את ההליך הזה

שה זו שנחשפה בפני, הכתה את הכל בהלם. היא הוכתרה רעידת אדמה, 'הלם', 'טלטלה' וביטויים כאלה שבאים להמחיש זעזוע וכאב. גם אנכי, שראיתי כמעט הכל, נתקפתי בתחושה קשה של זעזוע ותדהמה".

וינשטיין ציין כי בעת האחרונה נשמעים קולות שלפיהם החקירה נגד דוד היא סימן לצורך בגוף הביקורת על הפרקליטות. ואולם, הוא הדגיש כי "אין הנדון דומה לראיה. מדובר בעירוב מין בשאינו מינו. אני הוא זה העומד מאחורי הקמת גוף הביקורת, ועל כן אומר לכם כי גוף הביקורת לא הוקם מטעמים אלה ולא למטרות אלה".

לדבריו, אין תפקידו של הגוף לבצע חקירות פליליות. "לא חשיתי על חקירות פליליות בעת הקמת גוף הביקורת. השרה (שרת המשפטים היוצאת, ציפי לבני; י"ג) לא חשבה על כך. תפקידו של גוף



צילום: אייל טואג

עו"ד אלי זהר על רות דוז: "ראוי שאת כל השנים לאחור יבדוק גוף אובייקטיבי, כדי שאם יימצא פה, ואני מתפלל שיימצא, שלא נפל רוב בתפקודה כפרקליטת מחוז – נוכל כולנו לנשום לרווחה באופן אמיתי"